

Thuiskomen

Jackie van Laren bij Boekerij:

De Q-serie:

Zin

Lief

Ziel

Vallen

Opstaan

De *Eilandliefde*-serie:

Duingras

Stormwind

Springvloed

Tegenstroom

De meisjesmagneet

Thuiskomen

Jackie van Laren

Thuiskomen

ISBN 978-90-225-8755-3

ISBN 978-94-023-1338-3 (e-book)

NUR 301

Omslagontwerp: Johannes Wiebel | punchdesign, München

Omslagbeeld: © Shutterstock

Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2019 Jackie van Laren en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Marianne

Schönbach Literary Agency bv

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Week 1

I

Freddy

Wat heb ik toch een hekel aan televisiespelletjes. Altijd al gehad, ook: televisiespelletjes en sitcoms, daar krijg je me zo de kamer mee uit. Dan ga ik liever een taart bakken. Nou bak ik graag taarten; het is mijn op een na meest favoriete ding om te doen. Op drie staat granny squares haken, op twee dus taarten bakken en op één schrijven. Heb ik even geluk dat ik een van die honderd, of hoeveel zijn het er, mensen in Nederland ben die van het schrijven kunnen bestaan?

O, god, stel je voor dat ik tot mijn pensioen op een kantoor moest werken; ik zou het niet kunnen. Dan zou ik me iedere dag eerst moeten aankleden voordat ik aan het werk ging, en dan moest ik precies tussen negen en vijf zien te presteren voor een hongerloontje en drie weken aan vakantiedagen per jaar. Verschrikkelijk; ik heb de meest productieve momenten 's morgens tussen vijf en acht en ik schrijf het liefst in mijn zijden ochtendjas-met-Chinese-draaken, met een kop koffie binnen handbereik. En ik ben al jaren niet meer op vakantie geweest; dat hoeft ook helemaal niet, omdat ik eigenlijk nooit het gevoel heb dat ik werk.

Gelukkig mag ik intussen ook niet klagen qua inkomsten.

In het begin was het een beetje sappelen, maar vanaf het moment dat mijn rechten verkocht werden in het buitenland was dat afgelopen. Mijn boeken worden intussen vertaald in twaalf landen, dus dat is mooi een land voor iedere maand. Als ik per jaar één boek schrijf zit ik gebeiteld. En ik heb een hoofd vol ideeën (altijd al gehad), dus ik schrijf meestal twee boeken per jaar. Soms drie. Of heel af en toe één, maar dan wel een hele dikke.

Er hangen allerlei soorten labels aan mijn boeken: van *up-market women's fiction* via chicklit naar voorspelbaar flutromannetje, het hangt er maar net van af wie er aan het woord is. Mij interesseert het label eigenlijk niet zo veel: ik wil vooral graag dat de lezers van mijn boeken er een mooie tijd mee beleven. Het gaat om de reis, niet om de eindbestemming. Ik heb niet zo'n bewijsdrang; leven en laten leven, hoor.

Het zou alleen mooi zijn als de mensen van de uitgeverij net zo'n levenshouding hadden, want dan hadden ze me rustig in mijn dijkhuisje in Amsterdam-Noord laten zitten, met Sierewiet en Miesje, mijn twee katten, in plaats van dat ik hier in een of andere zweterige skai stoel zit (het zal de levensfase wel zijn; soms is zo'n beetje alles zweterig) terwijl mijn toet wordt volgesmeerd met meer make-up dan ik normaal in een jaar gebruik, omdat ik zo dadelijk zitting moet nemen in een panel. Inderdaad, voor een televisiespelletje.

Brr.

Waarom heb ik me in vredesnaam laten overhalen? Ik weet dat mijn naam best bekend is intussen – of althans, mijn auteursnaam – maar ik vind het zelf heel prettig dat mijn gezicht dat niet is. Ik heb géén tv-gezicht, ik weet dat heel zeker.

‘U hebt een heel mediageniek gezicht, hoor, mevrouw Van

Ee,' zegt de visagiste tevreden, terwijl ze handig een paar losse wimperplukjes aan de randen van mijn oogleden plakt. 'Als u nu al weet dat u de komende negen weken in het panel zit, is het dan een idee om wimperextensions te nemen? Dan zijn we zo een kwartier eerder klaar.'

'Moet dat,' mompel ik weerspanning. 'En eigenlijk heet ik helemaal niet Van Ee, dat is mijn schrijfnaam. Ik heet Van Erlevoort, maar noem me toch alsjeblieft bij mijn voornaam, Freddy dus, en niks van dat ge-u en ge-mevrouw, hoor, want anders voel ik me meteen stokoud.'

'Oké,' zegt de visagiste lachend, 'Freddy, dat vind ik zo'n leuke naam voor een vrouw! Je bent toch niet oud? En nee hoor, het hoeft helemaal niet, die wimperextensions, het is maar een suggestie. Ben je tevreden zo? Want dan ga ik even aan Nick beginnen, al is hij volgens mij in slaap gevallen.'

In de stoel naast me zit een grote man van mijn leeftijd – misschien iets ouder – te snoozen. Hij heeft van dat goeie haar, heel dik en steil en halflang, zodat het met een nonchalant boogje precies in zijn ogen kan hangen. Hij kan het wel weer naar achteren kammen met zijn vingers – ik heb hem dat ook zien doen, voordat hij begon te dutten – maar dan valt het gewoon weer naar voren, in dat boogje dat je met haarlak waarschijnlijk nooit van z'n leven voor elkaar krijgt. Volgens mij was zijn haar vroeger heel donkerbruin, maar nu heeft het een zweem van grijs over het bruin en zijn de punten lichter. Zongebleekt, denk ik: woont hij niet eigenlijk in Miami, of San Diego of zoiets? Niet in Hollywood, ook niet in Los Angeles, maar daar ergens in de buurt. Hij was een tijd geleden onderwerp van een aflevering van zo'n docuserie over de grootste exportproducten uit Nederland: tulpen, kaas, xtc en muziek. Hij zat bij de muziek: de ene helft

van het programma ging over Wessel Quist, die dj; de andere over hem. Nick Jacobs, de leadzanger van *Gather No Moss*, een countryrockband die intussen niet meer bestaat, maar die in de Verenigde Staten legendarisch is geworden. Ze hebben ook wel een paar goeie hits gehad in Nederland, maar in de vs was het echt groot. Misschien niet groter dan Elvis, maar het scheelde bar weinig, als ik die documentaire mocht geloven.

Ik herinner me dat ik bleef hangen aan die aflevering waar Nick Jacobs in zat, onder andere omdat ik vond dat hij zo'n typische sterrenkop had, met dat haar en dan een paar van die flitsende ogen eronder waarvan je niet goed kunt zeggen wat voor kleur ze hebben. Grijs? Of zeegroen, of toch blauw? Onder die ogen zat dan weer een stevige, rechte neus, gevolgd door een goed gevormde mond en een krachtige kin; een en al mannelijkheid. Ik zag de platenhoezen al voor me waarop hij licht sardonisch met één wenkbrauw een stukje omhoog in de lens zou staren, op weg naar legioenen woest kloppende vrouwenharten. Als je het over tv-gezichten hebt: nou, die man heeft dus een tv-gezicht.

Ik bleef kijken naar die documentaire, ook omdat ik wilde luisteren naar zijn stem: ik ben dan altijd benieuwd als iemand twintig jaar in Amerika heeft gewoond, of diens Nederlandse uitspraak daar raar van is geworden. Dat was niet zo: hij praatte normaal Nederlands. Maar terwijl hij werd geïnterviewd ging zijn mobiel, hij verontschuldigde zich, nam op en schakelde over naar een zo vloeiend Amerikaans dat je je met geen mogelijkheid kon voorstellen dat hij er niet geboren en getogen was.

Hij werkte nog een beetje als producer, vertelde hij in het programma, en heel af en toe trad hij nog op, vaak in zijn

eentje, met een gitaar. Hij had een zo te zien flink wat jongere, pijnlijk strakke, Amerikaans-knappe vrouw, die af en toe in een bikini en een doorzichtige omslagdoek door het ruim opgezette, licht protserige interieur van zijn huis gleeed. Het had allemaal iets materialistisch – mooi maar eenzaam en leeg – en een zweem van vergane glorie ook; ik had me toen bedacht dat ik er misschien een keer iets over zou moeten schrijven. Niet zozeer over hem, maar over die vergane glorie. Er zat wel een verhaal in; een treurigheid die even tenenkrommend als ontroerend was.

En nu zit Mister Vergane Glorie zomaar in hoogsteigen persoon naast me in de buurstoel van zweterig skai, met zijn stugge haar en zijn ogen van dubieuze kleur en zijn grote neus en zijn hoekige kin. Zonder tv-scherf ertussen heeft hij eigenlijk een betrekkelijk normaal gezicht: gewoon, een man, met een leuke, karakteristieke kop, als ik eerlijk ben. Een stuk minder glad, een stuk echter.

Hij trekt verstoord een ooglid op als de visagiste zegt: ‘Nick? Wakker worden, ik ga aan je gezicht beginnen, hoor,’ en mompelt: ‘Ik sliep niet, ik lag na te denken.’

‘O?’ hapt de visagiste. ‘Een nieuw nummer? Of gaan jullie de band heroprlichten?’

‘Nee, hoe ik voor mijn moeder de beste zorg kan inkopen nu ze haar heup heeft gebroken,’ bromt hij met een frons. ‘Of dacht je dat ik speciaal voor dit spelletje terug naar Nederland was gekomen?’

De visagiste doet er een beetje bedremmeld het zwijgen toe en selecteert met extra veel zorg een make-upsponsje.

Mij lukt het niet om mijn mond te houden. ‘Waarom doe je hier dan in godsnaam aan mee? Ik zit dat mezelf ook al af te vragen sinds ik hier ben, maar ik kan tenminste nog

aanvoeren dat het goed is voor de publiciteit als je als auteur een keer op de televisie komt. Dat heb jij nou niet echt nodig.’

‘Voor het goeie doel,’ zegt hij, zich half oprichtend om me een doordringende blik toe te werpen. Hij krijgt door die onverwachte beweging een onbedoelde veeg pancake over zijn neus van de visagiste, die nu midden in haar gesmeerde befrist, de zo zorgvuldig uitgekozen make-upspoons nog in de lucht. Dat, samen met de schele blik die Nick vervolgens op zijn eigen reukorgaan werpt, kriebelt toch wel zo ongenadig aan mijn lachspieren dat ik het uitproest.

Verrast kijkt hij me weer aan, een stuk minder intens nu, en hij trekt de meest charmante scheve grijns die ik ooit op het gezicht van een man heb zien verschijnen.

Zou hij daar nou op geoeffend hebben?

Ik kom te laat thuis van de opnames van het spelletje om er zelf nog iets van te kunnen zien; ik was nogal een tijd bezig met al die troep weer van mijn gezicht af halen, want ik wilde er natuurlijk niet mee naar buiten. Bovendien kreeg ik (waarschijnlijk toch van de zenuwen, al dacht ik op het moment zelf dat het wel meeviel) een *hot flash* van epische proporties toen het eenmaal voorbij was. Ik heb wel een kwartier op een of andere wc gezeten, terwijl het zweet me werkelijk over de rug liep.

Ja, ja, het is de leeftijd; ik ben negenenveertig en dan kan je dat verwachten, en meestal valt het wel mee, dan zakt het binnen een paar minuten en houdt het niet meer in dan dat ik ineens een heel rood hoofd heb. Maar dit was een gevalletje vulkaanuitbarsting, waar ik echt zowat al mijn kleren voor moest uittrekken voordat mijn interne thermostaat weer terugkeerde naar draaglijke waarden.

Hoe het ook zij: het zakte weer, dus op een goed moment kon ik mezelf een beetje afdrogen, alles weer aantrekken, eindelijk mijn tv-make-up verwijderen en, dankbaar dat het voorbij was, op weg gaan naar de uitgang. Daar kwam ik langs Nick, die braaf te midden van een groepje fans handtekeningen stond uit te delen (of wat je dan ook doet als je wereldberoemd bent, ik weet dat niet precies), maar me toch in de gaten kreeg.

‘Alles goed?’ riep hij.

‘Ja hoor,’ riep ik terug, veel te vrolijk, ‘tot volgende week!’ En ik rende de deur uit.

Dat hij me nog voorbij zag komen, ondanks al die mensen, en dat hij de moeite nam om iets te zeggen. Iets dat redelijk betrokken overkwam, ook nog! Ik had het niet verwacht.

Ik ben, dat voelde ik op dat moment al, doodmoe van het hele gedoe, maar ik barst gek genoeg ook van de energie: ik fietste naar huis alsof de duvel me op de hielen zat en ik ren, nu ik weer thuis ben, als een wervelwind door de woonkamer om op te ruimen.

Het is avond; wat zeg ik, het is zowat nacht! Miesje en Sierewiet kijken me vanaf de bank met hun slaperige kattenogen aan alsof ik gek ben geworden.

Ineens gaat mijn mobiel, waar ik een verschrikte hartklop van krijg. Dat heb ik anders nooit als ik word gebeld, ook omdat dat na tienenniet zo heel vaak voorkomt. Zou het een noodgeval zijn?

Het blijkt Jessica te zijn, mijn uitgever. ‘Zag er geweldig uit,’ zingt ze enthousiast in mijn oor. Jessica is altijd enthousiast; volgens mij is dat haar basis-auteursmodus, hoewel ik haar al langer ken dan vandaag en haar ook in beduidend

mindere tijden heb meegemaakt. Toch begon ze ook toen altijd op die standaard jubeltoon.

‘Rustig, Jes,’ zeg ik, ‘ik ben het. Mooi dat het er goed uitzag, maar ik vond het wel oervervelend om te doen. Ik ben er helemaal door van slag; ik loop als een halve waanzinnige door mijn huis te darren. En het heeft ook zo’n idiote suffe titel, dat spelletje, ik bedoel: *Iedereen Wint*, dat meen je toch niet?’

Jessica schiet in de lach en laat gelukkig meteen het auteurstoontje varen. ‘Ja, maar jij hebt nu eenmaal een idiote titel-*hangup*. Jij kunt voor je boeken dagen en nachten piekeren, en veertig opties omarmen en vervolgens weer verwerpen, voordat je eens een keer tevreden bent over de titel. Ik weet heus wel dat dit niet echt iets voor jou is, maar geloof me nou maar, het gaat geweldig uitpakken voor je verkopen.’

‘Zucht,’ zeg ik met een diepe zucht.

‘Ja, ja, houd moed,’ zegt Jessica. ‘Het is wel eens goed voor je als je uit je comfortzone komt, anders word je nog een zonderling kattenvrouwtje.’

Ik werp een schuine blik op Miesje en Sierewiet, die intussen weer als yin en yang opgerold in hun vaste hoek van de bank liggen, gerustgesteld dat ik ook weer gewoon op mijn kont zit als een normaal mens op dit uur van de dag.

‘Zou dat dan zo erg zijn, als ik een kattenvrouwtje werd? Zolang ik gewoon goeie boeken schrijf? Ik ben wel op mijn rust gesteld, eigenlijk.’

‘Weet je wat het is,’ zegt Jessica nadenkend, ‘ik denk dus dat je betere boeken gaat schrijven als je weer eens wat meemaakt. Als je af en toe iets vervelends moet doen. Je weet hoe het is: als het niet schuurt, dan gaat het ook niet glimmen.’

‘Sinds wanneer ben jij mijn huis-tuin-en-keukenpsychiater?’

‘Sinds ik je uitgeef, natuurlijk. Vertel, hoe waren de andere kandidaten? En de mensen eromheen?’

Ik begin uitgebreid te praten over de visagiste (heel vriendelijk, eind twintig, tikje onhandig), over de regisseur (sympathiek, beetje onzeker, begin dertig, ik heb het gevoel dat ik hem ergens van ken) en over de verschillende kandidaten, totdat ze me onderbreekt met: ‘En die Nick Jacobs? Hoe was die?’

‘O, gewoon,’ zeg ik, terwijl ik mijn kousentenen in het kled boor. ‘Aardig, hoor. Helemaal niet arrogant of zo.’

‘Ik wou dat ik hem kon strikken voor een boek. Stel je voor wat een deal dat zou zijn; dat vliegt hier natuurlijk de winkel uit, en die buitenlandse rechten...’ Jessica klinkt helemaal verlekkerd.

‘Zo’n man heeft toch op allerlei fronten vertegenwoordiging?’ zeg ik, op een toon alsof ik niet verder over hem wil praten. Wat ook zo is, als ik eerlijk ben. Er is iets aan die man waardoor ik me ongemakkelijk voel als ik over hem praat. Waardoor ik zo’n beetje midden in de nacht mijn huis sta op te ruimen, met een overschot aan energie dat ik sinds mijn tweeëntwintigste niet meer heb gehad. Waardoor...

Weet ik veel.

Hou op, ga weg, laat me met rust; ik maak het gesprek met Jessica af, ga onder de douche, kruip in bed, lees nog een stukje en val in slaap.

En droom van flitsende ogen en stug, steil haar met een boogje.

De volgende dagen blijf ik maar zo hyperenergiek, ik weet niet wat het is. Ik rammel achter elkaar door twee van de drie korte verhalen die ik nog voor verschillende bladen zou schrijven uit mijn laptop, ik haal de dode bloemen uit het bloembed in mijn tuin, verf het hek, mest mijn kledingkast uit en breng minstens de helft naar de recyclingcontainer. Ik ben niet zo'n weggooier, maar als je dan af en toe je kleren eens in ogenschouw neemt, moet je concluderen dat dat truitje waarvan je dacht dat het mooi en best netjes was, intussen een verwassen vod is geworden, dat je heerlijk zittende, rekbare spijkerbroek in het kruis een soort spaghetti van minuscule elastieken sliertjes heeft hangen en dat de helft van je onderbroeken als je even niet oplet van je kont af lubberen.

Weg ermee.

Van de weeromstuit bestel ik een forse berg nieuwe kleren, en allemaal bij hippe, vintage-style webshops. Zo, lekker puh, even geen goedkope shirtjes en broeken die maar een seizoen meegaan. Ik koop zelfs verschillende paren schoenen en laarsjes en laarzen, allemaal dapperder van uitstraling dan ik de afgelopen jaren heb aangedurfd. Stoerder, meer *statement*. Ik ben verdorie een bekende schrijfster, dan mag ik er toch wel een beetje apart uitzien?

Als een paar dagen later alles wat ik aan kleren en schoenen heb besteld binnen is, besteed ik bijna een hele dag aan het passen en proberen voor de spiegel in mijn slaapkamer: ik ben vast van plan om voor de volgende aflevering van het spelletje beter gekleed voor de dag te komen. Voor de show. Voor het publiek. En als mijn mede-panelleden het ook leuk vinden, dan is dat mooi meegenomen.

Odile

Ik hou helemaal niet van televisiespelletjes. Toch blijf ik deze keer kijken, als ik er na het nieuws zo'n beetje in rol. Het gaat over geld ophalen voor gratis muzikles voor kinderen in achterstandswijken, en dat vind ik wel een mooi initiatief. En het spelletje is eigenlijk best leuk; de panelleden moeten met voorwerpen uitbeelden wat de deelnemers moeten raden, en dat levert af en toe grappige situaties op. Niks bijzonders, zo op het eerste gezicht.

Het voor de hand liggende panel met beroemdheden – waarom heeft zo'n spelletje nou bijna altijd zo'n panel? – is ook niet direct een reden om te blijven kijken: de helft ken ik niet. Niet eens vaag, maar echt helemaal nog nooit van gehoord. Ik zal wel te weinig televisie kijken, en daarbovenop heb ik ook nog eens vrij weinig met zogenaamd 'bekende mensen'.

De andere helft is juist weer belachelijk bekend: er zit een wereldberoemde muzikant in, een Nederlander die al heel lang in Amerika woont. Die man heeft een enorm herkenbaar gezicht, echt zo'n sterrenkop, maar naarmate het spelletje vordert moet ik wel zeggen dat hij heel sympathiek

overkomt. Een beetje humeurig, maar je ziet meteen dat hij er niets van meent. Ik weet niet waarom ik dat weet, maar soms heb je toch gewoon zo'n gevoel bij iemand? Ik werk met mensen, en dan krijg je een soort antenne voor welk type je voor je hebt. Ouderenzorg is natuurlijk een vak apart, en mensendiecktherapie is dat ook, maar toch, ik heb wel vaker gemerkt dat ik mensen goed kan inschatten.

In dit geval zal er wel niks van kloppen, denk ik een beetje cynisch als ik nog een kop koffie inschenk; er zit een hele televisie tussen, en zo'n man als die Nick zal vast ontzettend goed hebben geoefend in leuk overkomen voor publiek. Het andere panellid van wie ik weet wie het is, die schrijfster, is tenminste echt aardig, want mijn moeder kent haar. Of, nou ja, kennen... Ze wonen bij elkaar in de buurt; mijn moeder ziet haar wel eens op straat, maakt wel eens een praatje met haar. Maar ze heeft me in ieder geval verteld dat het een vriendelijk mens is. Ik neem me voor om als het programma is afgelopen even te bellen om te vragen hoe het precies zit, als Yaïr dan tenminste nog niet thuis is.

Yaïr.

Hè.

Ik deed nou net mijn best om heel even níét aan hem te denken. Daarom zat ik me ook zo enthousiast op de televisie te focussen.

Ik hou mijn hart vast, als hij zo dadelijk thuiskomt: twee teleurstellingen in een week, dan kan een reactie eigenlijk niet uitblijven. Eerst was er die dichtbundel die hij, in een week van koortsig hasjroken en nachtenlang schrijven, had gecreëerd. Hij was er zelf intens tevreden mee (ik kan het niet beoordelen, want ik snapte echt geen hout van die gedichten) en is de afgelopen paar maanden druk bezig

geweest om hem in te sturen naar uitgeverijen en om, steeds opnieuw, beleefde afwijzingen te incasseren. Hij had zijn huiswerk van tevoren goed gedaan: hij wist precies welke uitgeverijen passend zouden zijn, literair genoeg ook, maar geen daarvan zag brood in zijn dichtwerk.

Op een na, en dat was dan ook meteen de uitgeverij waar hij het liefst zijn bundel zou zien verschijnen. Met dat eeuwige, onbreekbare zelfvertrouwen van hem (ik zou bijna zeggen: zelfoverschatting, maar dat klinkt zo onaardig) besloot hij dus dat het een teken moest zijn: alleen Uitgeverij Plataan was nog over. Zijn favoriet. Voor het laatst bewaard; het was het lot, dat kon niet anders.

Gisteren zat de afwijzingsbrief van Plataan bij de post. Het lot had blijkbaar even een dagje vrij.

En om het allemaal nog veel erger te maken kwam er vandaag een belletje – heel kort en zakelijk – dat de galerie in New York die interesse had gehad in het exposeren van twee van Yaïrs schilderijen er in tweede instantie toch maar van afzag: de verzend- en verzekeringskosten waren te hoog ten opzichte van de waarde van de schilderijen.

Zo'n prozaïsche reden om iemands werk af te wijzen is natuurlijk moeilijk te verteren, wie weet nog wel moeilijker dan de afwijzing van de uitgeverij.

Misschien heb ik wel zo weinig op met bekende mensen omdat ik al vier jaar samenwoon met een man die zo'n beetje alles kan, die ook best wat van die min of meer bekende mensen tot zijn kennissenkring mag rekenen, maar die zelf nog nergens beroemd mee is geworden.

Toen Yaïr en ik nog maar net met elkaar gingen was ik diep onder de indruk van al zijn talenten en connecties; hij leek op het punt van doorbreken te staan met van alles en

nog wat. Schilderen, schrijven, dichten, filmmaken; allemaal enorm kunstzinnig en belangrijk en noodzakelijk. Ik voelde een soort kinderlijke verwondering; ik kon gewoon niet geloven dat hij voor mij, Odile Norton, zou kunnen vallen. Wat had ik nou in huis om zo'n man te verleiden? Misschien een redelijk figuur, een licht exotisch tintje en een grote bos krullend haar, maar verder?

Intussen, vier jaar later, zie ik het wel anders. De grote doorbraak is nog niet gekomen, terwijl de frustraties alleen maar toenemen. En wie is over het algemeen de bliksemaf-leider voor al die frustraties? Juist. Ik, zei de gek.

Ik denk nu eigenlijk wel eens – wanneer ik op mijn somberst ben – dat Ya'ir me heeft uitgekozen omdat hij publiek nodig heeft. Publiek dat bewonderend naar hem opkijkt, dat zelf niets opvallends doet dat ook aandacht zou kunnen vragen en dat er idealiter niet uitziet als een afgeknaagde trol.

Misschien moet ik maar gewoon gaan slapen; als Ya'ir dan thuiskomt hoef ik ook niet met hem te praten en de eventuele gevolgen van zijn avond buiten de deur over me heen te krijgen.

De volgende morgen komt het natuurlijk toch. Het is ook stom om te denken dat zulke dingen zich laten uitstellen. Bij het ontbijt begint hij me de oren te wassen dat ik ben vergeten de boter op tafel te zetten, en als ik dan – ik ben nog een beetje slaperig – de gore moed heb om iets in te brengen ter verdediging, barst hij ogenblikkelijk los. Hij kan verschrikkelijk schelden, me echt verbaal vernederen; blijkbaar doet dat iets met hem waardoor hij zich weer beter gaat voelen over zichzelf. Waardoor hij weer macht denkt te hebben over de situatie, als die hem – in ieder geval voor zijn eigen gevoel – dreigt te ontglippen.

Ik ken hem nu intussen goed genoeg om te weten dat hij een paar triggers heeft. Als hij vindt dat hij niet serieus wordt genomen, of als hij te weinig aandacht krijgt; volgens mij is dat voor hem ongeveer hetzelfde. Als hij denkt dat iemand hem probeert te sturen, te vertellen wat hij moet doen. Of als iemand een fout maakt: hij kan dat heel makkelijk als een soort persoonlijke aanval interpreteren. Ik ben wel eens over een uitstekende stoeptegels gestruikeld en heb toen, midden op straat, een ontzettende scheldkanonnade over me heen gekregen: ik was een stomme, blinde koe, een kut, een hoer, hij schaamde zich ervoor dat hij naast me liep. Ik was gestruikeld met het specifieke doel om hem voor gek te zetten.

Uiteindelijk kwam het wel weer goed; ik weet ook wel dat Ya'ir een Heel Erg Moeilijke Jeugd heeft gehad en dat ik dat mee moet wegen bij zijn reacties. Hij kan er tot op zekere hoogte niets aan doen. Maar toch had ik eigenlijk liever een partner gehad die zou zeggen: 'O jee, lieverd, heb je je bezeerd?' dan eentje die me in het openbaar vernedert omdat ik zo stom ben geweest om te struikelen.

Ik vraag me alleen af of dat soort mannen wel bestaat.

Mannen met wie je een soort connectie ervaart – Ya'ir en ik hadden dat toch echt wel, in het begin, een direct wederzijds begrip – en die dan ook nog echt lief voor je zijn, zonder je te bedriegen of je plotseling weer alleen te laten.

Want dát doet Ya'ir dan weer niet: ik kan er honderd procent zeker van zijn dat hij me niet zal belazeren. Hij heeft gewoon geen tijd om zich daarmee bezig te houden, denk ik; hij is voortdurend volledig gefocust op het bewaken en beveiligen van zijn ego tegen onvermoede aanvallen van buitenaf.

Dat die aanvallen vooral tussen zijn eigen oren zitten is

onbespreekbaar, al heb ik het – op het gevaar af een nieuwe vloek-, tier- en raasbui over me heen te krijgen – vaak genoeg geprobeerd.

Ik weet intussen natuurlijk precies wat ik moet doen als hij in zijn scheldmodus komt: hem overal gelijk in geven en wachten tot hij is uitgeraasd. Al is het de grootst mogelijke onzin die hij uitkraamt: de enige manier om hem redelijk snel weer een beetje rustig te krijgen is kalmpjes op je rug gaan liggen, met je pootjes omhoog. Figuurlijk dan.

Aan de buitenkant mag het dan kalmpjes lijken, vanbinnen voel ik me op zo'n moment natuurlijk absoluut niet rustig. Vanbinnen geef ik me helemaal niet over; vanbinnen gil en schreeuw ik, raas ik terug, voel ik me opgesloten en buitengewoon onrechtvaardig behandeld.

Waarom verdraag ik dit?

Waarom laat ik dit met mezelf gebeuren?

Waarom heb ik niet meer eigenwaarde en zeg ik tegen hem: donder op met je drama en je bazigheid en je egocentrisme?

Ik woon bij hem in. Dat was zijn idee; we zijn heel snel gaan samenwonen. Dus als ik de deur uit zou rennen, waar moet ik dan naartoe? Ik heb bijna geen contact meer met de vrienden die ik nog had van school; ik ben tijdens mijn opleiding helemaal verstrikt geraakt in Yairs wereld en ik weet op dit moment gewoon niet hoe ik er nog uit moet komen.

‘Ja, Yair,’ zeg ik dus kalmpjes, ‘je hebt helemaal gelijk, ik zat fout. Ik had de boter meteen op tafel moeten zetten.’

Zonder een spoortje sarcasme krijg ik het eruit, buig ik mijn hoofd, speel ik zijn spel mee, terwijl vanbinnen mijn hersenen doorrazen. Dit kan toch niet zo doorgaan? Maar waar moet ik heen? Mijn moeder kan ik hier niet mee lastig-

vallen, juist zij niet: als er iemand is aan wie ik dit niet kan vertellen, dan is zij het wel, hoewel ze denk ik de eerste zou zijn om me te helpen als ik hulp nodig had.

Maar ik heb niet echt hulp nodig. Ik weet hoe ik met de situatie moet omgaan. Ik weet hoe het werkt. Het belangrijkste voor mij is toch dat ik een relatie heb, met een man die me niet bedondert, die niet bij me wegloopt, die me niet verlaat. Al het andere moet ik maar voor lief nemen, moet ik maar zien te verdragen. Het is niet zo erg. Ik ben sterker dan ik eruitzie. Hij tiert en raast dan wel, hij slaat me in ieder geval niet. Dat is nog een geluk bij een ongeluk.

Hij wordt alweer rustiger.

Gelukkig.

Hij geeft me nog een boze blik, drinkt staand zijn koffie op en verdwijnt dan, stampend, naar zijn werkkamer.

Ik adem langzaam uit en steun mijn hoofd in mijn handen.

Week 2

3

Freddy

Iedereen Wint stelt als spelletje echt helemaal niets voor. Er is een panel met (semi-)bekende Nederlanders, waarvan ik de onbekendste ben, gok ik zo, en Nick de bekendste, en ieder panellid heeft een specialiteit. Chef Corneel van *De Grote Kookshow* is er voor de culinaire vragen, professor Frederiks, die voor Omroep MAX een populairwetenschappelijk geschiedenisprogramma presenteert, is er voor de historische en maatschappelijke vragen, Tigo, die jongen met die computer die bij allerlei verschillende programma's steeds maar weer moet vertellen wat nu toch weer de leukste iPhone-app en het meest bekeken YouTube-filmpje van de week is, vertegenwoordigt de afdeling tech-vragen. Ik ben voor de literatuur (haha, laat me niet lachen, ik schrijf volgens de zogenaamde experts op dat gebied toch helemaal geen literatuur?) en Nick is er voor de muziek.

De taken van de panelleden bestaan er vooral uit om, als de deelnemer aan het spel een vraag uit jouw categorie kiest, deze vraag dan voor te lezen en eventueel te illustreren met een (al dan niet hilarisch) voorwerp. Ik vermoed dat de bedenker van het format de archieven van Beeld en Geluid is

ingedoken en vervolgens een nacht is doorgezakt met oude afleveringen van *Babelonië*, want ik kreeg tijdens de eerste aflevering een ventilator mee om *Don Quichot* uit te beelden en Nick kreeg zo'n geel-met-zwarte biohazard-driehoek bij 'Born Under a Bad Sign' (van Albert King, Eric Clapton of Jimi Hendrix, allemaal goed te rekenen).

Al met al is het een betrekkelijk simpel raadspelletje. Het is semi-live, dus het wordt ongeveer een uur voordat het wordt uitgezonden opgenomen zodat, mocht een kandidaat faliekant uit de bocht vliegen, er nog ingegrepen kan worden. Het idee is simpelweg dat kandidaten trivia-vragen moeten beantwoorden, maar wat er bijzonder aan is – en waar het geld inzamelen voor het goede doel in beeld komt – is dat mensen thuis vanaf de bank mee kunnen spelen door middel van een app waarbij ze geld kunnen inzetten op hoe goed de deelnemer gaat presteren. Als de deelnemer de magische grens van honderd punten overschrijdt, krijgt hij of zij de helft van het door het kijkerspubliek ingezette geld mee naar huis, dus hoe populairder de deelnemer, hoe meer deze er potentieel aan kan verdienen. Van de meespelers thuis krijgt ook altijd iemand een of andere prijs; soms een reis, soms een auto of een inbouwkeuken, soms iets absurds en ouderwets als vijftig blikken tomatensoep; dat wordt dan na het reclameblok van elf uur nog even meegedeeld in een schreeuwerig spotje van dertig seconden.

En wat gebeurt er met de rest van het door de kijkers ingezette geld?

Dat gaat dus naar het goede doel, in dit geval gratis muziekles voor kinderen in achterstandswijken in alle grote steden in Nederland. En zo'n wereldberoemd iemand als die Nick vindt dat blijkbaar een belangrijk genoeg goed doel om

zich nu al twee weken vol te laten smeren met make-up, en suffe muziekvragen voor te dragen met ondersteuning van een of ander idioot voorwerp ('99 Luftballons' met een enorme met helium gevulde zeppelin aan een touwtje in zijn hand).

Hij is wel als enige panellid de hele tijd behoorlijk humeurig, zowel tijdens de voorbereidingen als tijdens de opnames. Tigo is het tegenovergestelde: die is de hele tijd een blij ei van jewelste. Je zou hem bijna een dreun verkopen zodat hij eens een keer stopt met stuiteren. De professor bekijkt het hele circus met een opgetrokken wenkbrauw en maakt af en toe een gortdroge opmerking waar de hele zaal van uit de stoel valt van het lachen, en Chef Corneel doet echt zijn best, maar zit erbij alsof hij helemaal verkeerd is gecast.

En ik vind het nog steeds niet leuk om te doen, maar probeer het zo goed mogelijk te verdragen; vorige week is de show goed bekeken, hij is in een paar van die praatprogramma's als *RTL Boulevard* en zo genoemd – volgens mij vooral omdat Nick erin zit, wat iedereen hogelijk verbaast – en mijn boekenverkoop is met een paar procent gestegen. Ik moet zeggen dat mijn nieuwe garderobe wel een beetje helpt om de zenuwen onder controle te krijgen: ik voel me bijna mooi in mijn jurk met rozen, en ik kan het me inbeelden, maar volgens mij kreeg ik een extra lange blik van Nick toen hij me erin binnen zag komen.

De kandidaat van vandaag is een veel te dikke vrouw die het duidelijk veel te warm heeft in haar veel te strakke trui, maar ze heeft tot nu toe alles goed. Ze kiest alweer Nick (ik denk dat ze een fan is) en met een lang gezicht bekijkt hij het kaartje waarop staat wat hij haar moet gaan vragen.